

Uunga:

Inatsisartut Inatsiseqarnermut Ataatsimiititaliaq

Nuuk, ulloq 29. september 2016

Pinerluttunik Isumaginnittoqarfimmi tissaluttaatinik assersuutinillu atuneq pillugu

Asasakka Inatsiseqarnermut Ataatsimiititaliami ilaasortat,

Inatsisartut Ukiakkut ataatsimiinneranni immikkoortup 140-p siullermeerlugu oqaluuserineqarnerani tissaluttaatit assersuutillu atorneqarnerisa kingunerisassai Kalaallit Nunaanni pinerluuteqarsimasunut isertitsivinni pissaanermik atorneqarnissaasa akuerineqarnissaannut atatillugu isumakuluuteqarneq oqaatigineqarpoq. Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup taamatut isumakuluuteqarneq paasisinnaavaa, taamaattumillu assersuutinik tissaluttaatinillu atuinissamik kissaateqarnerup itisilernissaanut periarfissaqarneq itisilerumallugu.

Ullumikkut inissisimaneq

Danmarkimi tissaluttaatit assersuutillu Pinerluttunik Isumaginnittoqarfimmi pissaanermik atuinissamut akuerisaapput. Maani nunatsinni politiit kisimik tissaluttaatinik assersuutinillu atuisinnaatiapput. 2010 sioqqullugu Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik Kalaallit Nunaanni pinerluuteqarsimasunut isertitsivinni assersuutinik atuinissamut periarfissaqarsimavoq. Periarfissaq taanna Pinerluttaalisitsinermut Inatsisip nutaap atuutilersinneqarneranut atatillugu atorunnaarpoq. Allakkani takuneqarsinnaangilaq, sooq assersuutinik atuneq inatsisiniikkunnaarsimansoq. Ullumikkut assaat atorlugit tigumminninneq anaalerutillu atorneqarsinnaapput. Pissaanermik atuneq pillugu nalunaarut ilanngunneqarpoq.

Danmarkimi tissaluttaatinik atuinermut malittarisassat

Danmarkimi tissaluttaatinik atuneq immikkuutitaarsimavoq. Aallaaviusoq tassaavoq tissaluttaatit qiteqummiitinneqassannginnerat, kisanili immikkoortortani skaavinni immikkut ittumik sanaqarsimallutillu paarnaarsimasutmiitinneqassallutik. Tissaluttaat pisumi najummatisimanartumi pigaartup peqqusineratigut atorneqarsinnaavoq. Politiit tissaluttaammik atuisinnaanerit suliamit

suliamut immikkoortortami aalajangersimasumik aalajangiunneqartarpoq. Taamatutaaq as-sersuutigalugu politiit anaataannik aamma taama ippoq. Taamaattorli pisuni immikkut ittuni atunngitsuuisoqartarpoq. Immikkoortortani immikkut ittuni ataasiakkaani, soorlu pinerlunni-aqatigiinni imaluunniit politeeqarfiup paarnaarussiviani tissaluttaat qiteqummiitinneqassaaq. Taamatutaaq Vestre Fængselimi tissaluttaaq immikkoortortaqaqarfinni tamani unnuakkut qiteqummiorineqartarpoq.

Kalaallit Nunaanni tissaluttaatinik atuinermut malittarisassat

Pinerluttaalisitsinermut inatsimmi § 222, stk. 1, nr. 1-4, pinerluuteqarsimasunut isertitsivimmi sulisut tamarmik pissaanermik atuisinnaapput, nakuusernermi ulorianartorsiortinneqarnermi imaluunniit sakkortuumik akiuunneq qaangerniarlugu, imminorneq pinngitsoortinniarlugu imaluunniit imminut innarlerneq alla pinngitsoortinniarlugui imaluunniit allamik pinngitsoortitsini-arluni imaluunniitt isertitsivimmiittoq qimaatsaalioniarlugu imaluunniit peqqussutigineqarsimasoq pinngitsaaliissutigalugu iliuuseqarniarluni, iliuuseqarnissaq pisariaqarpat isertitsivimmiittoq sulisut innersuuttaannik naalakkumannigippat. Taamaasilluni killissaq pioreerpoq, qaqugukkut pinerluuteqarsimasunut isertitsivimmi sulisut pissaanermik atuisinnaanerit aamma tissaluttaatinik assequtinillu pissaanermik atuinissamut tunngatillugu.

Tissaluttaatinik atuneq pissaanermik atuisutitut nunatsinni pinerluuteqarsimasunut isertitsivinni atussallugu akuerineqarpat, Danmarkimisut malittarisassanik immikkoortitaartunik sanasoqassaaq. Pinerluuteqarfimasunut isertitsivinni ammasuni tamani tissaluttaatit skaavinni matoqasuni-issapput qiteqummioreqqusaanatillugu. Tissaluttaat aatsaat skaavimmit tiguneqassaaq, pigaar-tumit tamanna naalakkutigineqarpat. Pinerluuteqarsimasunut isertitsivissami matoqqasumi tissa-luttaatinik atuneq pillugu malittarisassanik nutaanik sanasoqartariaqalersinnaavoq, kisianni tamanna pillugu sulii aalajangiisoqanngilaq.

Pisut kingorna tamatigut tissaluttaat skaavimmit tiguneqarsimatillugu, tamanna Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermut qullersaqarfimmut nalunaarutigineqartassaaq. Tamanna aamma atuutissaaq, tissaluttaat skaavimmi paanaarsimasuniikkaluarpalluunnit, kisiannili atorineqarsimanani. Iliuuseqarnissap pisariaqarsimanera kingornatigut nalilersorneqartassaaq. Iliuuseqarnissaq pisari-aqanngitsutut nalilerneqassappat, atorfimmuut atatillugu anstaltsbetjentimik killisiuisoqassaaq iliuutsillu kingunerisaat isummerfigineqarlutik.

Malittarisassani sananeqartussani ersareqqinnaassaaq, tissaluttaat aaqqiagiinngitsoqartillugu tas-saassasoq atorineqaaqartoq. Pissaanermik atuinermut tamarmik malittariissaartumik tunngaveqar-nermik asattuussinermillu tunngaveqartumik aallaaveqassapput. Tassa imaappoq, pissaanermik atuneq aaqqiagiinngissummut attuumassuteqassaaq tamatigullu "minnerpaamik iliuuseqarnis-saq" atorineqartassalluni.

Malugineqassaaq, tissaluttaat pisuni ikittuinnarni atorreqarsinnaammat. Tissaluttaat kissaatigineqartutut atornerani sunniuteqassappat, pissutsit immikkoorluinnartut pisariaqarput. Soorlu assersuutigalugu inini matoqqasuni anstaltsbejentit ikinnerussuteqarpata tissaluttaammik atueq innersuunnanngilaq. Tamatigut naammattunik anstaltsbetjentinik najuuttoqassaaq, tissaluttarneqartut ikiorneqarniassammata eqqissiiviillioortitsisullu tamarmik ataatsikkut eqqissitineqarsimassallutik.

Tissaluttaatinik atuinermut malittarisassani sananeqartussani aamma allaqqassaaq, tissaluttaat sapinngisaq tamakkerlugu inini matoqqasuni atorreqassanngitsoq sulisunillu taakkunannga atuinermik ilinniarsimasunit atorreqassasoq.

Aammattaaq piffissami misileraaffiusumi isertitsivimmiittut tissaluttaammik atuiffigineqarsimasut nakorsamit/sygeplejerskimit misissorneqarnissaat piumasaqaataassaaq. Tamatumani isertitsivimmiittup peqqarniitsumik pineqarsimannginnera imaluunniit atuinermi pisariaqanngitsumik anniarinneqarsimannginnera qulakkeerniarneqarpoq. Taamatut piumasaqaateqarneq misissuineramik taarserneqarsinnaavoq, isertitsivimmiittup, imaluunniit pisumi pineqartumi ajutoorsimaneq imaluunniit pissaanermik atuinermi nappaammik kinguneqartitsisimannginneq qulakkeerniarlugu.

Pissaanermik atueq aamma maalaaruteqarsinnaaneq

Ukioq manna pissaanermik atueq pillugu suliat 17-it nalunaarutigineqarsimapput. Pissaanermik atuinert tamarmik tigusilluni aalaakkiinermut tunngassuteqarput. Tassa imaappoq, anaatanik atuinernik nalunaaruteqartoqarsimanngilaq.

Isertitsivimmiittut pissaanermik atuinermut atatillugu peqqarniisuliorfigitinneq pillugu naammagittaalliorsinnaapput. Ukioq manna isertitsivimmiittoq ataaseq pissaanermik atuinermut atatillugu peqqarniisuliorfigissimanini pillugu naammagittaalliuuteqarpoq. Suliaq taanna tigusilluni aalaakkinermik imaluunniit anaatanik atuinermut tunngassuteqanngilaq, kisiannili pissaanermik atuinermut peqqussut naapertorlugu pissaanermik atuisimanermut tunngassuteqarluni. Suliaq suli suliarineqarpoq. Naammagittaalliuuteqarnermi ilalerneqarnerup sulisunut pineqartunut sulinermi kinguneqartitsinissaq kingunerissavaa.

Pisariaqartitsineq

Pissaanermik atueq tamatigut killissanik qaangiineruvoq, isertitsivimmiittumut aamma suli sumut. Taamaattumik pissaanermik atueq suilliullugu atorreqanngisaannassaaq, aaqqiaginnginneq sakkortusiartortillugu. Erseqqissarneqassaaq, tissaluttaat asseqtinillu atueq Pinerluttaalisitsinermut Inatsimmi § 222 naapertorlugu taamaallaat atorreqarsinnaammat, tassa pisumi

sulisut ulorianartorsiortinneqarpata, isertitsivimmiittoq imaluunniit avatangiisit ulorianartorsiortinneqarpata. Kalaallit Nunaanni Pilerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfiup tissaluttaatip pinaveersaartitsissutitut atorineqarnissaa soqutigisaraa. Tassa imaappoq, tissaluttaatip skaavimmiit tiguneqarnissaa pisariaqartumik eqqissisaassutaasinnaappat.

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik kissaatigineqassappat apeqqutinik akisinissaminut piareersimavoq.

Ataatsimiisitaliami sulilluarnissamik kissaassillunga

Naaja H. Nathanielsen
Naaja H. Nathanielsen

Pisortaq